

Cursus gratis aangeboden door Cevora
www.cevora.be

Ontwikkeld en verzorgd door Carabas
www.carabas.be

Cevora

U bent bediende in een ANPCB-bedrijf? CEVORA heeft voor u kosteloze opleidingen ontwikkeld waarin meer dan 200 verschillende thema's worden aangesneden. Naast het opleidingsaanbod waarvoor u zich inschrijft via uw werkgever, heeft u ook de mogelijkheid zich rechtstreeks in te schrijven voor een aanvullende opleidingsdag. Hieraan is een premie van € 40,00 verbonden!

Via online tests kunt u uw bureauticakennis evalueren.

Ook de minder klassieke leervormen hebben een plaats in ons opleidingsaanbod.

U volgt, op eigen kosten, een beroepsopleiding buiten de werkuren? CEVORA kan uw inschrijvingskosten geheel of gedeeltelijk terugbetalen via individuele vormingspremies.

U bent bediende en recent ontslagen uit een ANPCB-onderneming? CEVORA stelt voor u na uw ontslag te begeleiden in het zoeken naar een nieuwe ANPCB-job.

Als 45-plusser combineert u heel wat voordelen voor uw werkgever. Zelf hebt u er ook alle belang bij om langer actief te blijven. Maar hoe uw competenties op peil houden en op het vereiste niveau functioneren?

Met de Check-up 45+ van Cevora zet u alvast een stap in de goede richting!

Carabas

Wij bieden een breed assortiment informatica-opleidingen en workshops aan als:

- open trainingen bij ons – raadpleeg onze agenda en schrijf u rechtstreeks in via **www.carabas.be**
- in-company trainingen bij de bedrijven zelf.

De verschillende opleidingen die we aanbieden vallen onder de volgende categorieën: Prepress & DTP, Web, Office, Internet, Programmeren, CAD & 3D, CD-ROM-productie.

Voor opleidingen rond standaard softwarepakketten trachten wij iedere opleiding af te stemmen op de noden van de klant: programma, syllabus, inhoud, oefeningen en accenten worden in de mate van het mogelijke gepersonaliseerd. Daarnaast bieden wij compleet unieke opleidingen aan in functie van leemtes op de snel evoluerende ICT-markt.

Tijdens onze opleidingen wordt veel aandacht besteed aan de individuele begeleiding. De nadruk wordt geplaatst op het verwerven van praktische kennis. Er worden dan ook maximaal 10 personen toegelaten per opleiding.

Adobe InDesign

InDesign is een professioneel opmaakpakket waarin layouts worden gemaakt door tekst samen te voegen met grafische elementen. Dit gebeurt op niveau van het pakket zelf, maar ook door toevoeging van beeldmateriaal uit twee andere Adobe applicaties: Photoshop en Illustrator.

Photoshop is ontwikkeld om ver doorgedreven fotobewerkingen te verrichten.

Illustrator wordt algemeen gebruikt om logo's en illustraties te maken die vectorgebaseerd zijn zodat ze in alle omstandigheden perfect kunnen worden weergegeven.

Photoshop en Illustrator bieden oneindig veel én zeer specifieke mogelijkheden van bewerking, maar gezien hun specialisatiegebied, ontbreken ze geavanceerde typografische functies en andere opmaakmogelijkheden. InDesign is een overkoepelend opmaakpakket, waarbinnen je ver doorgedreven opmaak kan doorvoeren.

Adobe InDesign is ontwikkeld als alternatief voor Quark XPress. XPress heeft lang de markt gedomineerd, maar dankzij de feilloze integratie van Photoshop- en Illustratordocumenten in InDesign – gecombineerd met een heel uitgebreide waaier aan artistieke mogelijkheden – slaagt Adobe erin om InDesign naast Quark Xpress uit te bouwen.

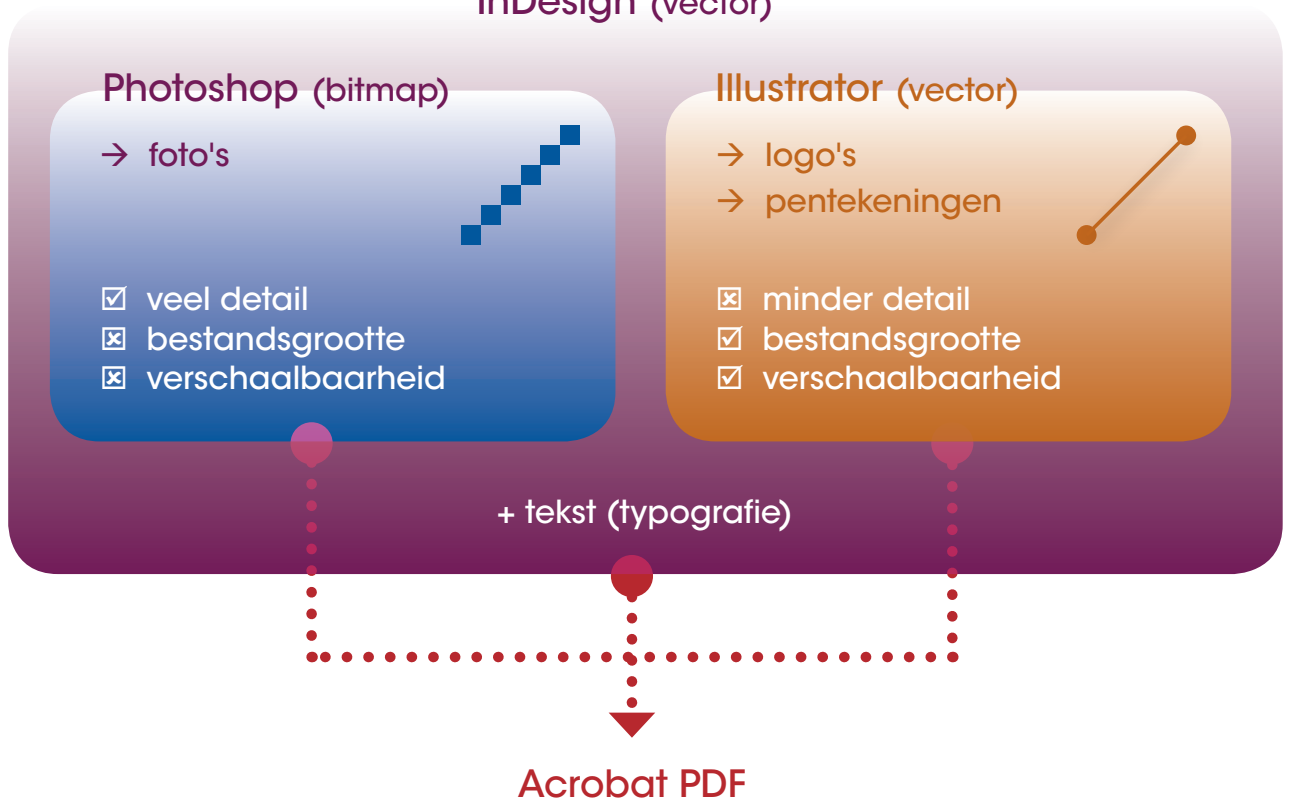
Folders, advertenties, affiches, jaarboeken, cursussen, boeken, brochures,... alles wat je kan bedenken om te drukken kan worden opgemaakt in InDesign. Daarnaast kan je ook interactieve en/of navigeerbare documenten opmaken om gelezen te worden in PDF-formaat.

Ook Acrobat (Reader, Professional en Distiller), waarin PDF-bestanden gemaakt en gelezen kunnen worden, is een product van Adobe.

Al de hierboven vermelde Adobe programma's maken deel uit van het Creative Suite pakket. Dit is een verzameling van grafische en multimedia-applicaties die als één geheel wordt aangeboden, samen met nog andere bekende Adobe pakketten (afhankelijk van de gekozen suite). Ondertussen zijn we toe aan de zesde versie van Creative Suite, beter gekend als CS6.

InDesign (vector)

Initiatie in InDesign

Het doel van deze cursus is ervoor te zorgen dat je de vaardigheid ontwikkelt om zowel een advertentie als een brochure of magazine op te maken.

Je zal in eerste instantie kennis maken met het (vernieuwde) werkvlak van het programma. De uitgebreide mogelijkheden om tekst en beeld te verwerken zal je door middel van oefeningen leren toepassen.

Je zal tekst en beeld kunnen importeren en bewerken, voorgedefiniëerde bewerkingen toepassen, aanmaken en bewaren om ze later opnieuw binnen of buiten je actieve document te gebruiken.

Je zal zien hoe makkelijk het is om alle delen van een afgewerkt document te verzamelen en door te sturen aan een collega of drukker. In de loop van de cursus zie je ook hoe je drukklare PDF-documenten maakt.

Stap voor Stap

Om een onoverzichtelijke opsomming van mogelijkheden te voorkomen, zullen we InDesign stapsgewijs ontdekken aan de hand van oefeningen.

Voor elke oefening gebruiken we nieuwe mogelijkheden van het programma. De cursus loodst je zo op de meest logische manier door gereedschappen en panelen.

Bij elke nieuwe oefening wordt verder gebouwd op vaardigheden die gezien zijn tijdens de vorige.

De oefenbestanden voor deze opleiding kan u ook terugvinden op de Carabas-website (www.carabas.be). U dient hiervoor eerst in te loggen met het paswoord dat u heeft ontvangen van uw docent.

Om ballast in de vorm van ellenlange beschrijving te voorkomen, zal er verwezen worden naar de uitgebreide Help-functie in InDesign. Je zal sleutelwoorden krijgen waarmee je extra informatie over een besproken onderwerp kan opvragen.

? De sleutelwoorden zullen te vinden zijn in de vet aangeduide paragrafen voorafgegaan door een vraagteken.

De Help-functie in InDesign kan je activeren door ➡ **Help > InDesign Help** te kiezen.

Zoals je hierboven reeds kan zien, zullen menupaden in de cursus worden aangeduid als volgt: ➡ **Menu > te kiezen optie > ...** . Ze openen altijd met een pijl, gevolgd door het pad in vet en sluiten af met een staaf. Op die manier is het makkelijk om doorheen de cursus de paden te herkennen en terug te vinden als je er later naar op zoek gaat.

Het gebruik van deze Help-functie is de meest eenvoudige en snelle manier om doelbewust specifieke mogelijkheden van het programma op te zoeken.

Je zal natuurlijk nog extra tips krijgen in de loop van de cursus, dingen die niet onmiddellijk terug te vinden zijn in de Help-functie of zo diep verborgen liggen dat het beter is om ze meteen mee te delen. Hiervoor is voldoende schrijfruimte voorzien, zodat u extra informatie makkelijk kan noteren. De docent maakt u wegwijs in de cursus, zodat u deze na de opleiding als een volwaardig naslagwerk kan gebruiken.

! Tips zullen te vinden zijn in de vet aangeduide paragrafen voorafgegaan door een uitroepteken.

Inhoud

Cevora Carabas	3
Adobe InDesign	4
Initiatie in InDesign	5
Stap voor Stap	6
Welkom in InDesign	11
Een nieuw document maken	12
• Een nieuw document maken.....	12
• Opties voor een nieuw document.....	13
Het werkvlak	14
Menubalk.....	15
Controlepaneel (optiebalk).....	15
Documenttabbladen.....	15
Linealen (plaatsen van hulplijnen).....	15
Documentvenster.....	15
Status.....	15
Toolbox	16
Gereedschappengallerie.....	18
• A. Selectiegereedschappen.....	18
• B. Teken- en tekstgereedschappen.....	22
• D. Wijzigings- en navigatiegereedschappen.....	30
Paletopties.....	32
Panelen openen.....	32
Panelen sluiten.....	32
Navigeren door een document	34
• Volgende pagina.....	34
• Vorige pagina.....	34
• Specifieke pagina.....	34
• Naar een masterpage gaan.....	34
• Zoomen en verplaatsen.....	35
• Inzoomen.....	35
• Uitzoomen.....	35
• Weergave 100%.....	35
• View verplaatsen.....	36
Kleurweergave	37
Waarom kleurtinten soms niet overeenkomen.....	37
Onthoud.....	38
Verschillende kleurmodi	39
Proceskleuren = CMYK, 4–kleurendruk, Quadri, "Full Color".....	40
Steunkleuren = Pantone, PMS, Spotkleuren.....	41
Tinten.....	42

Een CMYK-advertentie aanmaken	43
Stap 1 - Nieuw document	44
Stap 2 - Hulplijnen	45
Stap 3 - Beeld plaatsen	46
• Methode 1 - Beeld plaatsen in reeds geplaatst kader	46
• Methode 2 - Beeldkader slepen na laden van beeld	46
• Methode 3 - Beeld(en) plaatsen in reeds geplaatst(e) maar niet geselecteerde kader(s)	47
Stap 4 - Logo plaatsen (Import-layers selecteren)	48
• Plaatsen van de afbeeldingen (logo's en tekst)	48
• Uitlijnen van "multimedia training" ten opzichte van het logo	49
Stap 5 - Tekstkaders maken en tekst bewerken	50
• De slogan "Een oogje op promotie?"	50
• Handige tips	50
Stap 6 - Kleuren aanmaken en bewaren	51
• Colorpicker	51
• New Color Swatch	52
Stap 7 - Tekst importeren	53
Stap 8 - Aanmaken van een bulleted list	55
• Optioneel	56
Resultaat - Advertentie	57
Advertentie met steunkleur aanmaken	59
Stap 1 - Aanmaken van een kopie	59
Stap 2 - Herlinken van beeld	60
Stap 3 - Herlinken van het logo (lagen selecteren)	61
Stap 4 - CMYK vervangen door pantone/PMS	62
Resultaat - Advertentie met steunkleur	63
Output	65
Optie 1 - Een Package maken	65
Optie 2 - Exporteren naar PDF	68
• PDF standaarden downloaden	68
• Presets uploaden in InDesign	69
• Overzicht van de meest gebruikte profielen	69
• PDF aanmaken	70
Magazine PDF	71
Newspaper PDF	72
Een eenvoudige brochure maken	73
Stap 1 - Document Presets aanmaken	74
Stap 2 - Masters bewerken en toepassen	76
• Navigeren naar de stramienpagina	76
• Hulplijnen plaatsen	77
• Een kader op de master plaatsen	77
• Frame Fitting Options voordefiniëren	77
• Automatische paginanummering invoegen	78
• Nieuwe master aanmaken	79
• Kleurvlak als achtergrond	79
• Pagina's in een masterspread apart bewerken	80

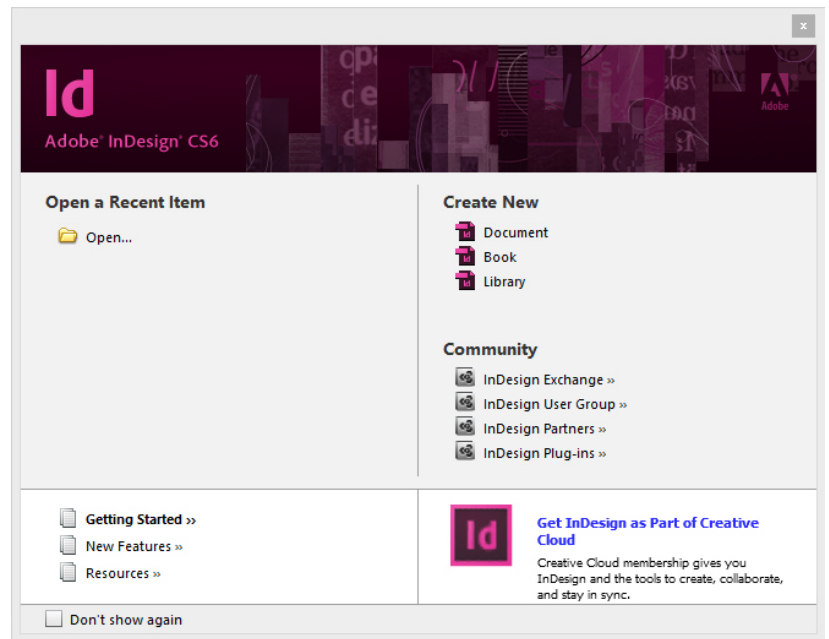
• Marges bepalen	80
• Masters toepassen	81
Stap 3 - Tekst semi-automatisch importeren	82
• Weergavemodi	82
• Tekst semi-automatisch laten inlopen	82
Stap 4 - Tekst formatteren	84
• Tekst naar het volgende kader duwen	84
• Handige tips wanneer je werkt met tekst	84
• Karakterkenmerken	85
• De meest interessante karakterkenmerken:	85
• Paragraafkenmerken	86
• De meest interessante paragraafkenmerken:	86
• Paragraafstijlen aanmaken	87
• Paragraafstijlen toepassen	88
• Paragraafstijlen aanpassen	88
• A) De overschrijving als uitzondering behouden	88
• B) De wijziging ongedaan maken	89
• C) De paragraafstijl herdefiniëren	89
• Optioneel: Een paragraaf voorzien van regels	90
Stap 5 - Meerdere bestanden samen importeren	91
Stap 6 - Vrije vormen tekenen met de pentool	92
• Teken van de vormen	92
Stap 7 - Gradienten aanmaken en toepassen	93
• Gradient Swatch Tool (aanmaken van het kleurverloop)	93
• Gradient Palet (wijzigen van het kleurverloop)	93
• Swatches Palet (kleuren toevoegen aan kleurverloop)	94
• Een gradient bewaren als kleurverloopstaal (gradient swatch)	94
Stap 8 - Slagschaduw (drop shadow) toevoegen	95
Stap 9 - Transparantie op tekst toepassen	96
Resultaat - Een brochure van 8 pagina's	97

Een pagina met meerdere margekolommen aanmaken 99

Stap 1 - Aanmaken van een nieuw document	100
Stap 2 - Pagina's aan elkaar koppelen	101
• Pagina's tegen elkaar plaatsen doe je als volgt:	101
Stap 3 - Plaatsen van automatisch gelinkte tekstkaders	102
Stap 4 - Tekstkaders positioneren en manueel linken	103
• Tekstkaders positioneren op een hulplijn	103
• Tekstovervloed opvangen door een link te leggen met een nieuw kader	104
• Een tekstkader vooraan in een gekoppelde reeks toevoegen	105
Stap 5 - Tekst formatteren	106
Stap 6 - Tekst in kolommen horizontaal uitlijnen	107
• Het basislijn raster zichtbaar maken	107
• Het basislijn raster aanpassen	108
• Tekst vastzetten op het basislijn raster	109
• Paragraafstijlen herdefiniëren	110
Stap 7 - Foto's plaatsen en tekstomloop instellen	112
• Instellen van tekstomloop rond een object	113

Transparantie-effecten	115
Transparantie-effecten toevoegen	115
• Transparantie	115
• Overzicht van het deelvenster Effecten	116
• De opties in het deelvenster Effecten weergeven	116
• Transparantie-effecten toepassen	117
• Een transparantie-effect bewerken	118
• Transparantie-effecten kopiëren	118
• Transparantie-effecten wissen uit een object	118
• Transparantie-effecten	119
Kleuren laten overvloeien	121
• Instellen hoe kleuren overvloeien	121
• Opties voor overvloeimodi	121
• Overvloeimodi isoleren	123
• Objecten in een groep uitnemen	124
Tabellen	125
Tabellen maken	125
• Een nieuwe tabel maken	125
• Overzicht werken met tabellen	126
• Van bestaande tekst een tabel maken	127
• Een tabel in een andere tabel insluiten	127
• Tabellen uit andere programma's importeren	128
Tekst aan een tabel toevoegen	128
Afbeeldingen aan een tabel toevoegen	129
De uitlijning wijzigen van een tabel in een kader	129
Tabellen naar tekst converteren	129
Kop- en voetteksten toevoegen aan tabellen	130
• Bestaande rijen converteren naar een kop- of voettekstrij	130
• Opties voor kop- en voettekstrijen wijzigen	130
• Kop- of voettekstrijen verwijderen	130
Notities	131

Welkom in InDesign

Van zodra het programma opstart, heet InDesign je welkom met een overzichtelijk venster. Dit venster is toegevoegd sinds versie CS3 en biedt allerhande nuttige snelkoppelingen.

- Links bovenaan verschijnt een lijst met recent geopende documenten.
- Rechts bovenaan krijg je de keuze om een nieuw document, boek of bibliotheek te creëren of een document te openen op basis van een eerder bewaarde template. Je kan één van de iconen aanklikken om het desbetreffende document te openen of aan te maken.
- De iconen links onderaan in het venster brengen je naar de vermelde segmenten van InDesign Help. Onder Community zitten hyperlinks naar websites en -blogs die je voorzien van additionele informatie en waarop je terecht kan met specifieke vragen aan andere InDesign-gebruikers.

Van zodra je voor één van de opties hebt gekozen verdwijnt het venster. Links onderaan kan je aanvinken om het venster in de toekomst niet meer te openen bij het opstarten van het programma.

Je kan het venster opnieuw oproepen door in de menubalk van het programma te kiezen voor **Help > Welcome Screen**.

Een nieuw document maken

Voor het werkvlak van InDesign in detail kan worden bekeken, dient eerst een nieuw document te worden aangemaakt.

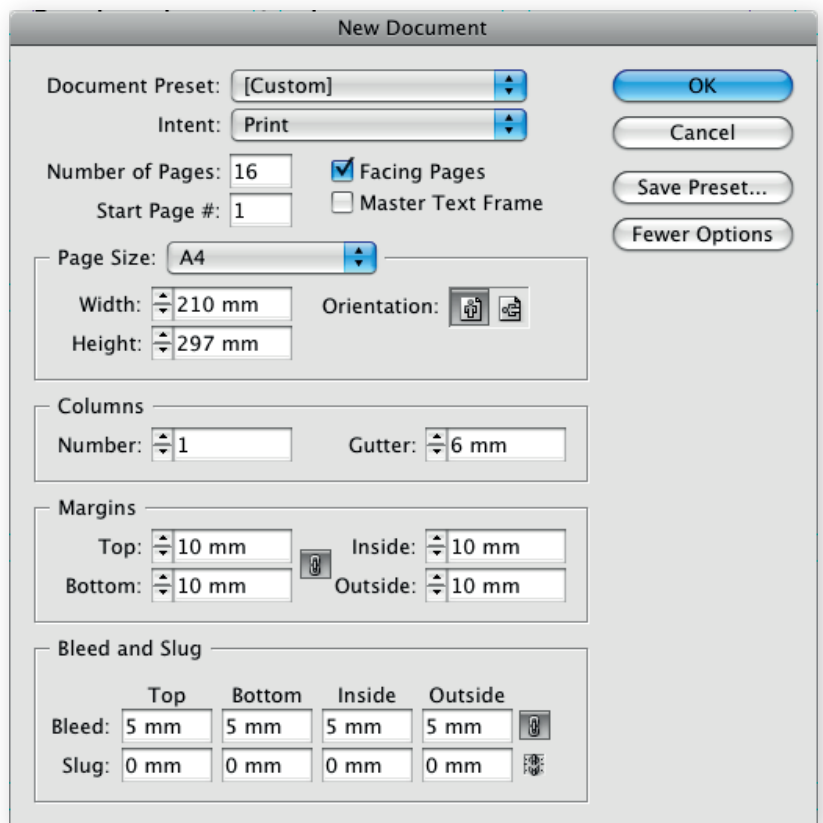
Een nieuw document maken

Een nieuw document maken, kan je via:

1. File > New > Document
2. Snelkoppeling CTRL+N (Windows) of ⌘+N (Mac)
3. Via het welkomstvenster > Create New > Document

Wanneer je één van deze opties hebt gekozen, verschijnt het dialoogvenster met opties voor jouw nieuw document.

Toon meteen ook de verborgen opties via het knopje 'More Options'.

Vanaf versie CS5 kan u aangeven of het gaat om een te printen document - waar u millimeterprecies kan werken - of een webdocument - waar u pixelprecies kan werken.

Indien u in dit dialoogvenster geen millimeters te zien krijgt maar een andere meeteenheid zoals picas, sluit dan dit dialoogvenster samen met reeds geopende documenten. Wanneer alle documenten zijn gesloten, gaat u naar **Edit (InDesign) > Preferences > Units & Increments en kiest u voor "Millimeters" onder "Ruler Units". Vanaf nu zal elk nieuw document millimeters als meeteenheid gebruiken.**

Opties voor een nieuw document

Pagina's naast elkaar (Facing Pages)

Schakel deze optie in als u wilt dat de linker- en rechterpagina naast elkaar worden weergegeven in een spread met twee pagina's, zoals bij boeken of tijdschriften. Schakel deze optie uit als u elke pagina afzonderlijk wilt weergeven, zoals wanneer u brochures of posters wilt afdrukken of objecten in de binding wilt laten aflopen.

Stramientekstkader (Master Text Frame)

Schakel deze optie in als u een tekstkader wilt maken dat de grootte heeft van het gebied tussen de margehulprijnen en met de kolominstellingen die u hebt opgegeven. Het stramientekstkader wordt aan het A-stramien toegevoegd.

Paginaformaat (Page Size)

Kies in het menu het gewenste paginaformaat of geef bij Breedte en Hoogte de afmetingen op. Het paginaformaat is de uiteindelijke grootte van het document nadat het afloopgebied of andere markeringslijnen buiten de pagina zijn afgesneden.

Afdrukstand (Orientation)

Klik op Staand (Portrait) of Liggend (Landscape). Deze pictogrammen veranderen als u andere afmetingen voor Paginaformaat opgeeft.

Kolommen (Columns)

In InDesign kan je een pagina (meer precies: de marges) onderverdelen in .x. aantal kolommen met een tussenruimte (Gutter) van .x. mm.

Marges (Margins)

Hier kan u de afstanden tot de paginarand instellen voor uw pagina's. Indien u kiest voor "Pagina's naast elkaar" (Facing Pages), spreekt men niet van Left (links) en Right (rechts), maar van Inside (rug) en Outside (snede).

Afloopgebied (Bleed)

Dankzij het afloopgebied kunt u objecten afdrukken die zich aan de buitenste rand van het gedefinieerde paginaformaat bevinden. Als een object aan de rand van een pagina van de vereiste afmetingen wordt geplaatst, kan er enige witruimte zichtbaar zijn aan de rand van het afgedrukte gebied ten gevolge van een enigszins onjuiste uitlijning tijdens het afdrukken of bijsnijden. Daarom is het verstandig een object dat zich aan de rand van de pagina met de vereiste afmetingen bevindt, een eindje van de rand te plaatsen en het vervolgens na het afdrukken bij te snijden. Het afloopgebied wordt weergegeven door middel van een rode lijn in het document.

Witruimte rond pagina (Slug)

De witruimte wordt verwijderd wanneer het document tot het definitieve paginaformaat wordt bijgesneden. Deze witruimte bevat afdrakinformatie, informatie over aangepaste kleurbalken of andere instructies en omschrijvingen voor andere informatie in het document. Objecten (met inbegrip van tekstkaders) die in de witruimte zijn geplaatst, worden afgedrukt maar verdwijnen als het document wordt bijgesneden tot het uiteindelijke paginaformaat.

Opmerking: U kunt ook via "Voorinstelling opslaan" / "Save Preset" de documentinstellingen voor later gebruik opslaan.

Het werkvlak

Het werkvlak van InDesign heeft een grafische opbouw. De meeste functies worden uitgebeeld door een icoon waarop kan worden geklikt om een actie uit te voeren of waarnaast je een waarde kan typen om objecten of tekst van formaat of plaats te veranderen.

Het werkvlak is volledig aanpasbaar aan je eigen noden. Je kan menu's een kleur geven of verbergen, je kan panelen samenvoegen, dokken en minimaliseren, je kan de toolbox op verschillende manieren weergeven...

I InDesign start standaard met minder panelen om aan werkruimte te winnen. Om het merendeel van de panelen - die we tijdens de opleiding zullen nodig hebben - zichtbaar te maken, open je best een andere standaardwerkruimte binnen InDesign via **Window > Workspace > [Advanced]**.

? Alles over het werkvlak en de aanpassingsmogelijkheden kan je vinden onder **Help > InDesign Help > Workspace > Workspace basics**.

Labels in de afbeelding: Tabs, Menu, Status, Controlepaneel, Linealen, Documentvenster

